

שובו של טראמפ אינו מבשר טובות, גם לא לימין

יאיר גולן וצ'ק פרייליך / 13 בנובמבר, 2024

אלה ימים עצובים ומסוכנים לקהילה הבינלאומית, לארצות הברית ולישראל, בעלת בריתה הקרובה. ארה"ב בחרה לנשיא אדם שהוגדר על ידי מקורביו כפשיסט, שאינו כשיר להיות נשיא, ושניכרים אצלו סימנים להידרדרות קוגניטיבית. כנרקסיסט, אדם הפכפך ונקמן, אין לדעת באיזה טראמפ ניתקל הפעם, במיוחד כשהוא משוחרר משיקולים פוליטיים ומהאיזונים והבלמים המסורתיים. דונלד טראמפ כבר השתלט על בית המשפט העליון ומובטח לו רוב בסנאט וכנראה בבית הנבחרים, דהיינו שליטה על שלוש הרשויות. חלומו של ראש הממשלה נתניהו.

לישראל ולממשל טראמפ צפוי סדר יום עמוס בסוגיות קריטיות. בשונה מהדעה הרווחת, ככלל לא צפויה לישראל עדנה עם טראמפ. ובתחומים שיוזכו לעדנה לכאורה, הדבר לא בהכרח לטובתנו. מחויבותו לבנימין נתניהו תועלתנית בעיקרה.

טראמפ כועס על יהדות ארה"ב, שלא הכירה לו טובה והצביעה ברובה לדמוקרטים. הוא עדיין נוטר לנתניהו שהעז לברך את ג'ו ביידן על ניצחונו בזמנו. בכהונה הראשונה עשה טראמפ דברים חשובים עבורנו, לרבות ההכרה בירושלים וברמת הגולן והסכמי אברהם — לצד משגים קשים, בראשם הפרישה מהסכם הגרעין. בשונה מביידן, וכתאום נפש של נתניהו, טראמפ לא יתנגד להמשך ההפיכה המשטרית. כך יוסר מחסום בפני הידרדרות הדמוקרטיה הישראלית ויחריפו הפערים עם יהדות ארה"ב, משענתה האסטרטגית של ישראל.

ב-2028 תסתיים חבילת הסיוע העשר-שנתית. תוכניות בניין צה"ל מבוססות על ההנחה שנקבל לא רק חבילה נוספת, אלא שהיא תהיה גדולה משמעותית. אבל טראמפ והרפובליקאים מסתייגים מסיוע חוץ, במיוחד ללא "תמורות הולמות", דהיינו ציות לעמדותיהם. ישראל נחשבת אמנם לחריגה מסוימת בנושא הסיוע, אך ההנחה שהמשכו והגדלתו מובטחים כבר אינה ודאית. ברוח טראמפ, אף ייתכן שהסיוע יצומצם. שאלה קריטית היא, האם יימשך שיתוף הפעולה האסטרטגי שהתקיים עם ביידן, לרבות לחימה משותפת מול תקיפות מאיראן.

קרוב לוודאי שטראמפ יגלה חוסר עניין במזרח התיכון ובסוגיות הפלסטיניות. זה אולי נשמע נוח, אך זו נוחות שיש לה מחיר כבד. הוא יפעיל עלינו פחות לחצים לגבי ההתנחלויות וזכויות האדם וסביר להניח שלא יתנגד לכיבוש מתמשך בעזה ולסיפוח בפועל. טראמפ גם יטה לשוב ולהטיל מגבלות על יחסי ארה"ב עם הפלסטינים, לרבות קיצוץ הסיוע וסגירת אוניברסיטאות, ויגלה ספקנות לגבי החזרת הרשות הפלסטינית לעזה, והבשלות הפלסטינית למדינה עצמאית. גן עדן לימין הישראלי.

...

אלוף (במיל') גולן הוא יו"ר מפלגת "הדמוקרטים". ד"ר פרייליך הוא חוקר בכיר ב-INSS ומחבר הספר "תפיסת הביטחון הלאומי של ישראל: אסטרטגיה חדשה לעידן של תמורות"

למאמר המלא:

https://www.haaretz.co.il/opinions/2024-11-13/ty-article-opinion/.premium/00000193-24c0-d76b-afd7-a7d1b3d50000?utm_source=App_Share&utm_medium=Android_Native&utm_campaign=Share